

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ І КУЛЬТУРИ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 101 Екологія
Освітня програма –
Рік навчання 1, семестр 1
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Павлюк Сергій Дмитрович, Сербенюк Ганна Анатоліїна
bojruw@ukr.net
Моб.тел: +38067-595-69-81

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основною метою цієї навчальної дисципліни є підготовка студентів до: виконання обов'язків викладача закладу вищої освіти; проведення екологічно спрямованої науково-виховної роботи та до керівництва дослідницькою роботою студентів екологічного спрямування; організації навчально-виховного процесу в навчальних закладах. Студенти опанують знання з основ теорії педагогіки вищої школи, основними компонентами структури навчання та екологічного виховання студентів, що сприятиме розвитку у студентів ОС «Бакалавр» зачатків педагогічного мислення та здатності орієнтуватися в полі педагогічних феноменів. Тому вивчення курсу «Основи екологічної етики, освіти і культури» займає важливе місце в системі підготовки ОС «Бакалавр».

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1 Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК2 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК3 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК7 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК11 Здатність працювати в команді.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

СК4. Знання сучасних положень національного та міжнародного екологічного законодавства.

СК5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних і радіаційних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

Програмні результати навчання

ПРН1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

ПРН5. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.

ПРН7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням інноваційних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

ПРН11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

ПРН12. Бути здатним до участі у розробці та реалізації проєктів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами, в тому числі і радіоактивними.

ПРН23. Впроваджувати природоохоронні заходи та проєкти. ПРН24. Розуміти і реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/практична/самостійна)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
I семестр				
Здача всіх практичних робіт та виконання самостійних робіт відбувається у тому числі на платформі eLearn				
Змістовний модуль 1. Гуманітарний чинник як основа екологічної парадигми розвитку				
Тема 1. Вступ до екологічної етики.	2/2/5	Знати сутність екологічної етики. Встановити зв'язок з іншими науками. Охарактеризувати структуру екологічної етики та значення екологічної етики.	Здача практичної роботи №1. Історичний стану культури України	10
Тема 2. Історія екологічної етики.	2/2/6	Знати історію екологічної етики за кордоном в Україні. Екологічна етика і відносини з природою.	Здача практичної роботи №2. Екологічна етика як елемент екологічної культури	10
Тема 3. Цінності та права природи	2/2/5	Розглянути цінності природи, конфлікти цінностей і природоохоронні мотивації. Моральні агенти моральні партнери. Права природи.	Здача практичної роботи № 3. Екологічна етика як елемент екологічної культури. Виконання самостійної роботи № 1. Міжнародне співробітництво та екологічна етика	10 20
Тема 4. Напрями екологічної етики	2/2//6	Розглянути такі питання Екологічній етиці принципи обговоренні правтварин. Потреби (інтереси) людини. Екоцентризм і біоцентризм як напрями екологічної етики.	Здача практичної роботи № 4. Екоетичні принципи відношення до природи і правила справедливого вирішення конфліктних ситуацій	10
Тема 5. Практичне застосування екологічної етики.	2/2/4	Розглянути такі питання Екологічна етика народні традиції і релігія. Морально-релігійні мотиви захисту дикої природи. Екоетичні принципи ставлення до природи. Етичні принципи заповідної справи. Альтернативи збереження біорізноманіття	Здача практичної роботи № 5. Діяльність людини та екологічні кризи	10

Модульна робота 1	10/10/26	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №1	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Сума балів за Модуль №1				100
Змістовий модуль 2. Основи екологічної освіти				
Тема 6. Екологічна освіта як складова екологічної культури.	2/2/5	Розглянути такі питання. Мета і завдання екологічної освіти. Стратегія екологічної освіти. Технології екологічної освіти. Методи екологічної освіти.	Здача практичної роботи № 6. Формування екосвідомості населення України	10
Тема 7. Концептуальні основи екологічної освіти	2/2/4	Розглянути такі питання. Система неперервної екологічної освіти та її структура. Рівні сформованості екологічної освіти. Головні принципи екологічної освіти. Неформальна і формальна екологічна освіта.	Здача практичної роботи № 7. Предмет, задачі, основні категорії екологічної освіти. Вища школа як педагогічна система	10
Тема 8. Форми організації екологічної освіти	3/2/5	Розглянути такі питання. Мета, зміст та структура екологічної освіти. Умови ефективності засвоєння знань у процесі формування екологічної освіти. Форми організації навчальної роботи з екології. Співвідношення різноманітних видів навчально-пізнавальної діяльності і екологічного спрямування..	Здача практичної роботи № 8. Організація навчального процесу в системі екологічної підготовки фахівців	10
Тема 9. Методи організації екологічної освіти	2/2/4	Розглянути такі питання: Методика формування екологічних понять. Активність молоді у навчальній діяльності. Проектні технології навчання екології. Впровадження інноваційних методів навчання.	Здача практичної роботи № 9. Процес екологічного виховання у ЗВО.	10
Тема 10. Впровадження екологічної освіти та екологічних досліджень в Україні	2/2/4	Розглянути такі питання. . Концепція екологічної освіти України. Наукові екологічні дослідження в Україні. Внесок кожного студента у збереження довкілля	Здача практичної роботи № 11. Міжнародні та українські екологічні організації і завданнями, які вони покликані виконувати Виконання самостійної роботи № 2. Екологічні проблеми парків м. Києва	10 20
Модульна робота 2	10/10/22	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №2	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Сума балів за Модуль №2				100
Змістовий модуль 3 Основи екологічної культури				

Тема 11. Екологічна культура як діяльність.	2/2/3	Розглянути такі питання Екологізація сільського господарства. Екологізація медицини. Екологізація виробництва. Екологізація духовно-практичної діяльності.	Здача практичної роботи № 11. Екологічні аспекти життя людини.	10
Тема 12. Екологізація людської діяльності	2/4/3	Розглянути такі питання Передумови виникнення екогомології. Проблема взаємодії людини і довкілля у працях вітчизняних і зарубіжних дослідників.	Здача практичної роботи № 12. Здоровий спосіб життя – гармонія розвитку людини з природою	10
Тема 13. Екологізація медицини	3/2/3	Розглянути такі питання Екологізація медицини. Природні фактори навколишнього середовища, які негативно впливають на здоров’я людини. Медична екологія.	Здача практичної роботи № 13. Екологічні особливості аграрної галузі. Екологічно чисті технології	10
Тема 14. Взаємодія людини і природи в умовах глобальної екологічної кризи	2/2/3	Розглянути питання поняття “криза”. Сутність екологічних криз. Типологія екологічних криз. Природні екологічні кризи. Антропогенні екологічні кризи. Генетико-ієрархічна	Здача практичної роботи № 14. Медицина та її роль в контролі життєдіяльності людини Виконання самостійної роботи № 3 Перспективи екологізації розвитку України	10 20
Модульна робота 3	9/10/12	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №2	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Сума балів за Модуль №2				100
Навчальна робота	30/30/60	середньозважене двох модулів помножене на 0,7		70
Екзамен		30% від загальної оцінки за курс		30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедайннів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Всі лабораторні і самостійні роботи мають закінчуватися власним висновком, щодо отриманого результату. Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	

0-59	незадовільно	не зараховано
------	--------------	---------------

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Глазко В. І. Еволюція поглядів на біосферу та її нагальні проблеми. Екологічний вісник (січень–лютий 2004 № 1 (21)). С. 2–7.
2. Березюк Д., Мальований М. Екологічна етика : навчальний посібник. Львів : БаК, 2010. 268 с.
3. Історія української культури : навчальний посібник / за ред. О. Ю. Павлової. К. : Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
4. Кисельов М. М. Концептуальні виміри екологічної свідомості К. 2003. С. 70–156.
5. Кисельов М. М. Національне буття серед екологічних реалій К., 2000. С. 272–282.
6. Культурологія: українська та зарубіжна культура : навчальний посібник / ред. М. М. Закович. К. : Знання, 2007. 567 с.
7. Сидоренко Л. І. Сучасна екологія. Наукові, етичні та філософські ракурси : навч. посібник К., 2002. С. 134–141.
8. Скребець В. О. Екологічна психологія у віддалених наслідках екотехнічної катастрофи. К. : Слово, 2004. 440 с.
9. Товстоухов А. В. Екобезпечний розвиток: пошук стратегем. К. : Знання України, 2001. – 333 с.
10. Туниця Ю. Ю. Є така наука – землю берегти. Екологізація гуманітарної освіти. Львів : Апріорі, 2004. С. 10–14.
11. Українська та зарубіжна культура : навч. посіб. / за ред. М. М. Заковича. 3-тє вид., випр. і доп. К. : Знання, 2002. 557 с.
12. Boca, G. D., & Saraçlı, S. (2019). Environmental education and student's perception, for sustainability. *Sustainability*, 11(6), 1553. <https://www.mdpi.com/2071-1050/11/6/1553>
13. Kopnina, H. (2020). Education for the future? Critical evaluation of education for sustainable development goals. *The Journal of Environmental Education*, 51(4), 280-291. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00958964.2019.1710444?casa_token=PuXgBjtOuXAAAAAA%3A_oFCCLZxY1jcDMZvUBoP4aRuy_KKXDq03wkn8IKLP4ckRJoWO-S0Lj5h3rOLRS3QELVOA_-ywcRrig
14. Ardoin, N. M., Bowers, A. W., & Gaillard, E. (2020). Environmental education outcomes for conservation: A systematic review. *Biological conservation*, 241, 108224. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0006320719307116>

Інформаційні ресурси

1. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України <https://mepr.gov.ua/>
2. Міністерство освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua>
3. Національне агентство з забезпечення якості вищої освіти України <https://naqa.gov.ua/>
4. Всесвітній фонд дикої природи <https://wwf.ua/about-wwf/about-wwf/>
5. Програма ООН з довкілля (ЮНЕП) <https://www.unep.org/>
6. Міжнародний союз охорони природи (МСОП) <https://www.iucn.org/>
7. Національний Еразмус+ офіс в Україні <https://erasmusplus.org.ua/>
8. Національна команда експертів з реформування вищої освіти <https://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/natsionalna-komanda-ekspertiv-here.html>